

ISSN 2082-8675

nr 16 (03/2012)

KWARTAŁ

magazyn SKN SPATIUM

Magdalena Kowalczyk

po kolei

Ogólnopolska Konferencja i Warsztaty Studenckie „po KOLEI. Czas na Łódź!” zostały przez nas zorganizowane w dniach 18–22 kwietnia 2012 roku. Te dwa, połączone ze sobą przedsięwzięcia, okazały się być jedną z większych imprez tego typu w środowisku kół gospodarki przestrzennej w ostatnich latach.

Wydarzenie to oparliśmy o kilka wymiarów:

- O KOLEI – czyli rola kolei w mieście, wpływ na inne rodzaje transportu, wreszcie: na rozwój społeczny, ekonomiczny, przestrzenny.
- PO KOLEI – czyli co dzieje się z terenami, z których kolej już nie korzysta i w jaki sposób można je ponownie zagospodarować.
- PO KOLEI. Czas na Łódź! – czas na to, by miasto nabrało tempa, by nowe inwestycje wpływały

pozytywnie na przyszłość miasta.

Dodatkowo owo „po kolei” miało wymiar symboliczny, gdyż byliśmy jednym z nielicznych ośrodków akademickich, który nie zorganizował w ciągu kilku ostatnich lat ogólnopolskiego wydarzenia dla studentów z Polski.

Nazwa wydarzenia nie była przypadkowa, gdyż łączyła w sobie każdy ze wspomnianych wymiarów. Z bloku tematycznego „PO KOLEI” w połączeniu z blokiem łódzkim powstało zadanie warsztatowe: jak w praktyce można przekształcić tereny pokolejowe w Łodzi, by stały się częścią miasta, by „należały” do tkanki miejskiej.

Mimo że Konferencja rozpoczęła się w środę, niektórzy uczestnicy przybyli już we wtorek wieczó-

po KOLEI

rem. Studenci przyjechali do Łodzi z całej Polski: z Politechnik Warszawskiej i Wrocławskiej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, wrocławskiego Uniwersytetu Przyrodniczego, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, krakowskiego Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Opolskiego, a także z uczelni łódzkich: Politechniki i Uniwersytetu. Wszyscy zostali zakwaterowani w Hostelu Music, mieszczącym się w jednym z podwórek ulicy Piotrkowskiej, 15 minut pieszo od Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego.

Środa, pierwszy dzień Konferencji, rozpoczęła się przywitaniem przybyłych gości przez Dziekana Wydziału prof. dra hab. Jana Gajdę.

Potem zaczęła się sesja ekspercka, celem której było zapoznanie zgromadzonych na Konferencji z historią łódzkiej kolei, jej wpływem na rozwój – w tym przestrzenny – Łodzi. Pojawiły się informacje o historii łódzkiego węzła kolejowego, jego obecnych modernizacjach i rozbudowie, a także o wdrażanych rozwiązaniach urbanistycznych bezpośrednio związanych z inwestycjami kolejowymi. Podczas tej sesji referaty wygłosili przedstawiciele środowiska naukowego, spółek kolejowych, sektora publicznego i biznesu. Sesja ta korelowała z wymiarem „po KOLEI. Czas na Łódź!”.

Następne sesje, o charakterze studenckim, dotyczyły głównie wymiaru „o KOLEI”. Studenci opowiadali o roli, jaką odgrywa kolej we współczesnych gospodarkach,

a także o jej ekonomicznym, społecznym i przestrzennym wpływie na poziom rozwoju miast i regionów. Po każdej sesji odbywał się panel dyskusyjny, który pozwalał prelegentom na rozmowę ze zgromadzoną publicznością. Dla tych, którzy nie mogli przybyć na Konferencję osobiście, prowadziliśmy relację na żywo za pomocą naszego profilu na Facebooku. Wieczorem integrowaliśmy się w klubach Lordi's i Łódź Kaliska. Studenci mogli w luźniejszej atmosferze nawiązać kontakty, pobawić się oraz zobaczyć słynną Piotrkowską późnym wieczorem.

Czwartek 19 kwietnia był chyba najbardziej intensywnym dniem. Rozpoczęła go II sesja ekspercka, na którą składały się wystąpienia skupiające się na tematyce transportu intermodalnego i kolejowego. Po tej sesji rozpoczęła się sesja studencka, dotycząca wymiaru „pO KOLEI”, ponieważ właśnie w niej zostały przedstawione przykłady z kraju i ze świata na to, w jaki sposób można zrewitalizować – a przez to ożywić – tereny pokolejowe.

Kolejnym punktem dnia była wycieczka zorganizowana na naszą prośbę dla uczestników przez instytucję „EC1 Łódź – Miasto Kultury”.

Jej przedstawiciele zapoznali studentów z realizowaną obecnie koncepcją przekształcenia dawnej Elektrociepłowni EC1 w nowoczesne centrum kultury i sztuki. Ma ono stać się nową wizytówką Łodzi, witającą przyjeżdżających na powstający właśnie nowy dworzec Łódź Fabryczna. Uczestnicy Warsztatów mieli możliwość przejścia się po terenie budowy i przyjrzenia się z bliska ogromnej inwestycji.

Ostatnim elementem tego dnia było przedstawienie studentom zapisanym na warsztaty zadania, z jakim mieli się zmierzyć. Polegało ono na stworzeniu koncepcji programowo-przestrzennej dla jednego z dwóch

obszarów pokolejowych w Łodzi. Organizując Warsztaty, postawiliśmy sobie za cel wyczulenie uczestników na wielość zagadnień, jakie należy uwzględnić przy opracowywaniu wizji zagospodarowania terenów problemowych w miastach, a także przekonanie ich do uzyskania efektu i poczucia wielkomiejskości w projektowaniu urbanistycznym. Z tego powodu uczestnicy najpierw musieli wykonać szereg zadań przygotowujących ich do kompleksowego ujęcia tematu: m.in. relatywnie szczegółowej inwentaryzacji obszaru, analizy SWOT i analizy interesariuszy.

Atrakcją wieczoru był nocny przejazd zabytkowym tramwajem po Łodzi. Z opóźnieniem (ale jednak!) wyruszyliśmy składem 5N+5ND z zajezdni Chocianowice, by pomknąć trasą: Pabianicka, Politechniki, Żeromskiego, Kopernika, Gdańska, Legionów, pl. Wolności, Pomorska, Kilińskiego, Piłsudskiego, Kopcińskiego, Narutowicza (gdzie większość z nas wróciła do hostelu) i z powrotem do zajezdni. Przy okazji wyja-

śniliśmy osobom spoza Łodzi genezę słów „krańcówka” i „migawka”.

Piątek 20 kwietnia był dniem wzmożonej pracy wszystkich grup warsztatowych: intensywnie gromadziły one materiały, które stały się podstawą do prowadzenia prac projektowych. Dzięki licznym analizom i rozmowom powstawały pierwsze koncepcje tego, jak poradzić sobie z zadaniem warsztatowym. Koordynator każdej z grup starał się odpowiedzieć na wszelkie pytania dotyczące historii danego obszaru, otoczenia, a także tego, jak społeczność lokalna odbiera dane miejsce, sprawiając, że stawało się ono nieco bliższe. Każdy, na swój sposób, dawał z siebie maksimum energii i zaangażowania. Do dyspozycji studentów byli także eksperci, z którymi można było się konsulto-

wać, jednakże ich rolą nie było podpowiadanie rozwiązań, lecz zwracanie uwagi na pewne istotne kwestie. Wieczorem, dzięki uprzejmości Miejskiego Punktu Kultury Prexer-UŁ i Stowarzyszenia Topografie, podczas projekcji filmu dokumentalnego o Detroit i Łodzi mogliśmy przekonać się o tym, jak z „końcem ery przemysłowej” radzą sobie te miasta.

Ostatnim momentem do tego, by dokończyć swoje projekty było kilka sobotnich godzin. W tym czasie niektóre grupy jeszcze zmieniały koncepcje, inne dopracowywały szczegóły, a także przygotowywały swoje wystąpienia. Efektem końcowym prac ośmio- lub dziewięcioosobowych grup warsztatowych były makiety urbanistyczne oraz prezentacje multimedialne. Po godzinie 15:00 każda z grup zaprezentowała swoje pomysły przed publicznością. Okazało się, że pytania dotyczące każdego z rozwiązań padły zarówno ze strony jurorów, jak też członków innych grup warsztatowych. Po burzliwych naradach Jury ogłosiło swój werdykt, oceniając zarówno część przestrzenną, jak i programową zadania (elementy zarządzania strategicznego oraz ekonomiczno-socjologiczno-marketingowe).

Sobotni wieczór upłynął wszystkim przy grach planszowych i rozmowach, a w niedzielę odbyła się wycieczka po Księżym Młynie, w czasie której zwracaliśmy szczególną uwagę na wątki kolejne

i pokolejowe.

Cieszymy się, że na zorganizowaną przez nas Konferencję i Warsztaty do Łodzi przyjechało tylu studentów i że mogliśmy pokazać im nasze miasto. Mamy również nadzieję, że sprostaliśmy oczekiwaniom uczestników pod względem tematycznym oraz organizacyjnym.

Honorowy patronat nad Konferencją i Warsztatami objęli Prezydent Miasta Łodzi p. Hanna Zdąnowska oraz Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Łódzkiego prof. dr hab. Włodzimierz Nykiel. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane w ramach XII Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi. ■

Część warsztatowa
fot. SKN SPATIUM